

KLASA: UP/I 034-03/18-04/004
URBROJ: 580-16/123-2020-024

Zagreb, 3. prosinca 2020.

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja na temelju članka 13. stavka 2., članka 20. stavka 1. podstavka 5. Zakona o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom („Narodne novine“, br. 117/17.), u upravnom postupku pokrenutom po službenoj dužnosti protiv Narodni trgovački lanac d.o.o., Sesvete, Soblinečka 55, zastupano po opunomoćeniku M.S., odvjetniku iz Zajedničkog odvjetničkog ureda iz Z., radi utvrđivanja iskorištavanja značajne pregovaračke snage nametanjem nepoštenih trgovačkih praksi u vezi sadržaja i načina provedbe Općeg ugovora o kupoprodaji robe sa F. V. iz [...] od 12. ožujka 2018., na temelju odluke Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja u sastavu: Mladen Cerovac, mag.iur., predsjednik Vijeća, Vesna Patrlj, dipl.iur., zamjenica predsjednika Vijeća, dr.sc. Mirta Kapural dip. iur, mr.sc. Ljiljana Pavlic, dipl.oec. i Denis Matić, dipl.iur., članovi Vijeća, na sjednici 49/2020., održanoj 3. prosinca 2020., donosi sljedeće

RJEŠENJE

1. Postupak u ovoj upravnoj stvari se obustavlja, jer više ne postoje zakonske pretpostavke za daljnje vođenje postupka.
2. Ovo rješenje objavit će se na mrežnoj stranici Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja, pri čemu će poslovne tajne sadržane u rješenju biti izuzete od javne objave.

Obrazloženje

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje: AZTN) je protiv trgovačkog društva Narodni trgovački lanac d.o.o., sa sjedištem u Sesvetama, Soblinec, Soblinečka 55 (dalje: NTL ili stranka ili kupac) 4. srpnja 2018. pokrenula po službenoj dužnosti upravni postupak radi utvrđivanja iskorištavanja značajne pregovaračke snage nametanjem nepoštenih trgovačkih praksi u vezi sa sadržajem i načinom provedbe Općeg ugovora o kupoprodaji robe od 12. ožujka 2018. s dobavljačem F.V. [...] (dalje: F.V. ili dobavljač ili prodavatelj).

Ovaj upravni postupak rezultat je ispitivanja tržišta poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, koje je AZTN na temelju članka 17. stavka 1. Zakona o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom (dalje: ZNTP) provodio u cilju utvrđivanja posluju li trgovci s dobavljačima u skladu s odredbama ZNTP-a i jesu li uskladili svoje ugovore s tim zakonom, a koje usklađenje su sukladno članku 32. ZNTP-a bili obvezni izvršiti najkasnije do 31. ožujka 2018. Takvo ispitivanje AZTN je provodio i u odnosu na trgovca NTL u predmetu KLASA: 034-08/18-04/073, a u okviru kojeg je analiziran i Opći ugovor o kupoprodaji robe od 12. ožujka 2018. koji je NTL sklopio s dobavljačem F.V. (dalje: Ugovor) kao i popratna dokumentacija u odnosu na navedenog dobavljača.

Analizom sadržaja Ugovora sa F.V. AZTN je utvrdio da u Ugovoru postoje nejasne odredbe koje bi se mogle tumačiti na način koji bi bio protivan pojedinim odredbama ZNTP-a.

Naime, člankom 2. Ugovora, kojim prodavatelj i kupac uređuju međusobne odnose u vezi poljoprivrednih ili prehrambenih proizvoda, odnosno robe specificirane u Popisu robe koji čini sastavni dio Ugovora, Popis robe nije priložen uz Ugovor stoga nije moguće utvrditi sadrži li Ugovor sve bitne sastojke sukladno članku 6. ZNTP-a kojim se utvrđuje oblik i bitni sastojci ugovora između trgovca i dobavljača.

Uvidom u članak 4. stavak 2. Ugovora, AZTN je uočio ugovaranje osnovnog rabata koji se ima iskazivati na svakom pojedinom računu izdanom dobavljaču, bez točne specifikacije na što se isti odnosi, što bi moglo biti u suprotnosti s člankom 7. stavkom 2. ZNTP-a kojim su uređena pravila izdavanja računa sukladno ZNTP-u. Stavkom 2. istog članka određeno je da račun koji dobavljač izdaje trgovcu mora sadržavati jasno navedeni iznos ugovorenih popusta ili rabata i točnu specifikaciju na što se isti odnose, a u skladu s ugovorom.

Člankom 4. stavkom 4. Ugovora predviđen je *cassa sconto*. Iz Ugovora je nejasno je li isti uređen kao rabat koji se iskazuje na računu dobavljača ili kao naknada iskazana na računu trgovca u smislu članka 7. ZNTP-a.

Naprijed istaknuto predstavljalo je dostatne indicije zbog kojih je AZTN, kao tijelo nadležno za provedbu ZNTP-a temeljem članka 13. i 14. ZNTP-a i članka 42. stavka 1. Zakona o općem upravnom postupku („Narodne novine“, br. 47/09., dalje: ZUP), 4. srpnja 2018. pokrenuo po službenoj dužnosti protiv NTL-a upravni postupak utvrđivanja iskorištavanja značajne pregovaračke snage nametanjem nepoštenih trgovačkih praksi s ciljem utvrđivanja je li NTL nametnuo nepoštene trgovačke prakse u smislu ZNTP-a dobavljaču F.V. u odnosu na promatrani Ugovor.

Također je AZTN naglasio da će u upravnom postupku ispitivati sve elemente vezane uz predmetni Ugovor kao i njegovu provedbu, a posebice u odnosu na rokove plaćanja te način i uvjete provođenja akcijskih prodaja i okolnosti vezane uz obrtajnost proizvoda u odnosu na Listu artikala po zahtjevu dobavljača i Listu osnovnog asortimana (ako postoje).

1.1. Utvrđivanje propisane visine ukupnoga godišnjeg prihoda trgovca

Utvrđivanje postojanja značajne pregovaračke snage u smislu ZNTP-a predstavlja procesnu pretpostavku za vođenje upravnog postupka utvrđivanja iskorištavanja značajne pregovaračke snage nametanjem nepoštenih trgovačkih praksi i postupak utvrđivanja postojanja uvjeta za izricanje upravno-kaznene mjere u pojedinačnim predmetima.

Nepoštene trgovačke prakse svojim dobavljačima može nametnuti samo trgovac, otkupljivač i/ili prerađivač koji iskorištava značajnu pregovaračku snagu. Smatra se kako značajnu pregovaračku snagu ima trgovac čiji ukupni godišnji prihod, zajedno s ukupnim godišnjim prihodom s njim povezanih društava, prema posljednjem predanom godišnjem financijskom izvješću prelazi 100.000.000,00 kuna, pri čemu se ne uračunavaju prihodi ostvareni njihovom međusobnom prodajom robe, odnosno pružanjem usluga (članak 3. stavak 2. i 5. ZNTP-a; dalje: prihodovni cenzus).

Zbog toga je u postupku bilo potrebno utvrditi pripada li NTL kategoriji trgovaca sa značajnom pregovaračkom snagom. U postupku utvrđivanja navedene činjenice izvršen je uvid u središnju bazu sudskog registra elektroničkim putem (Izvor: sudski registar: <https://sudreg.pravosudje.hr/registar/>), javno objavljeno Revizorsko izvješće s prilogima sa bilješkama i Godišnje izvješće za 2017. za trgovačko društvo NTL (Izvor: Javno objavljena dokumentacija iz Registra godišnjih financijskih izvještaja putem poveznice <http://rqfi.fina.hr/JavnaObjava-web/pSubjektTrazi.do>), kao i uvid u podatke s AZTN-u dostupnog portala FININFO (<https://www.fininfo.hr/>), a posebno u odnosu na alat „Mreža poveznice“.

Utvrđeno je kako je NTL trgovačko društvo koje kao pretežitu djelatnost obavlja trgovinu na malo u nespecializiranim prodavaonicama i to pretežito hranom, pićima i duhanskim

proizvodima i koje je prema posljednjem predanom godišnjem financijskom izvješću, dakle godišnjem financijskom izvješću za 2017., ostvarilo ukupan prihod od 1.040.797.818 kuna.

AZTN je utvrdio da je NTL povezan s trgovačkim društvima Pemo d.o.o., Metss d.o.o., Bakmaz d.o.o., Boso d.o.o., Gavranović d.o.o. i Studenac trgovina d.o.o., koji su svaki, držali poslovne udjele u NTL-u, prema važećim podacima u relevantnom trenutku.

Zbroj ukupnih prihoda u 2017. svih 6 članica iznosi 3.843.842.993 kuna, odnosno zajedno s NTL-om 4.884.640.811 kuna. Pojedinačnim pregledom prihoda od prodaje s poduzetnicima unutar grupe, ustanovljeno je kako iznose 11.515.395 kuna.

Slijedom iznesenog, AZTN je utvrdio kako NTL ispunjava kriterij iz članka 3. stavka 2. ZNTP-a te se smatra trgovcem sa značajnom pregovaračkom snagom.

2. Radnje provedene u ispitnom postupku

2.1. Utvrđivanje činjeničnog stanja na temelju pisane dokumentacije i očitovanja stranke

U svrhu ispitivanja činjenica i okolnosti kao i provedbe Ugovora, AZTN je uz Obavijest o pokretanju upravnog postupka po službenoj dužnosti od 29. lipnja 2018. (dalje: Obavijest) koju je stranka zaprimila 4. srpnja 2018. zatražio slijedeću dokumentaciju:

- Listu artikala po zahtjevu dobavljača i Listu osnovnog asortimana (ako postoje) i podlogu u kojoj su definirani jasni, mjerljivi i transparentni uvjeti iz kojih je vidljivo koliki je obrtaj pojedinog proizvoda te kriterij odvajanja obrtajnih od slabije obrtajnih proizvoda, a koji se odnosi na razdoblje nakon 1. travnja 2018.
- Analitičke kartice ili drugi istovrstan financijsko-računovodstveni dokument za razdoblje nakon 1. travnja 2018. iz kojeg je moguće utvrditi broj računa, datum izdavanja računa dobavljača trgovcu i datum plaćanja trgovca dobavljaču
- Prvi račun dobavljača trgovačkog društva F.V. izdan NTL-u nakon 1. travnja 2018.
- Podatke i dokumentaciju o eventualnim akcijskim prodajama krajnjim potrošačima, a koja se odnosi na razdoblje nakon 1. travnja 2018. iz koje je moguće utvrditi o kojoj se vrsti akcije radi te datume u kojoj se ista provodila
- Dokumentaciju iz koje je moguće utvrditi iskorišteno pravo na cassa sconto, ako su se plaćanja nakon 1. travnja 2018. obavljala u rokovima navedenim u članku 4. Ugovora,
- Ekonomsku podlogu za primjenu osnovnog rabata navedenog u članku 4. Ugovora
- Dokumentaciju koja se temeljem članka 2. Ugovora smatra dodatkom Ugovora, a odnosi se na prodajni asortiman.

Tražena dokumentacija dostavljena je AZTN-u 16. srpnja 2018. uz očitovanje NTL-a i to:

- knjigovodstvena kartica partnera za razdoblje knjiženja od 1. travnja 2018. do 30. lipnja 2018.
- račun otpremnica 702/1/3
- popis ugovorenih artikala
- potvrda – nalog za nacionalno plaćanje
- IZS- specifikacija zatvorenih stavki

U svom očitovanju, u odnosu na Listu artikala po zahtjevu dobavljača i Listu osnovnog asortimana, stranka navodi kako iste nisu ugovorene niti postoje. Dokumentaciju koja se odnosi se na Popis robe stranka je dostavila kao prilog očitovanju navodeći da ista inicijalno nije poslana omaškom iako čini sastavni dio Ugovora.

U odnosu na navode iz Obavijesti u pogledu odredbe članka 4. stavka 2. Ugovora koji se odnosi na osnovni rabat, stranka navodi da isti nije ugovoren, niti postoji bilo kakva obveza na strani dobavljača da NTL-u odobri osnovni rabat. U bitnome navodi da se predmetnom odredbom u Ugovoru nastojao odrediti sadržaj koji mora imati račun koji dobavljač izdaje NTL-u sukladno članku 7. ZNTP-a i da predmetna odredba u Ugovoru sadrži općenitu uputu o

sadržaju računa te da je riječ o generičkoj uputi o elementima koje račun treba sadržavati. Također ističe da takav rabat nije nikada odobren niti naplaćen.

U odnosu na članak 4. stavak 4. Ugovora u dijelu kojim se uređuje cassa sconto stranka navodi kako je točno da je formulacija članka nejasna. Nadalje ističe da bi nakon sklapanja ovog Ugovora (12. ožujka 2018.) cassa sconto bio naplaćivan kao naknada te bi u slučaju prijevremenog plaćanja računa dobavljaču NTL izdao odgovarajući račun dobavljaču. Također navodi kako u poslovnoj suradnji nakon 12. ožujka 2018. s dobavljačem F.V., NTL nije koristio cassa sconto.

U odnosu na akcijske prodaje stranka se očituje da takvu dokumentaciju ne posjeduje jer se akcije proizvoda dobavljača F.V. nisu provodile.

2.2. Prijedlog za preuzimanje obveza od strane trgovca

U smislu odredbe članka 18. stavka 1. ZNTP-a stranka je AZTN-u dostavila Prijedlog za preuzimanje obveze izvršenja mjera i rokove za provođenje tih mjera radi otklanjanja nepoštenih trgovačkih praksi (dalje: Prijedlog). S obzirom na to da je Prijedlog dostavljen u zakonskom roku od 40 dana od dana dostave Obavijesti, AZTN je izvršio uvid u sadržaj Prijedloga.

U Prijedlogu, stranka predlaže izvršiti izmjene Ugovora na način da bi se članak 4. stavak 2. mijenjao te bi se brisala referenca „osnovni rabat“ radi izbjegavanja nejasnoća.

Nadalje, mijenjao bi se članak 4. st. 4. Ugovora koji se odnosi na cassa sconto na način kojim se jasnije definira da stranke mogu naknadno, posebnim pisanim sporazumom ugovoriti cassa sconto kao naknadu za prijevremeno plaćanje u kojem slučaju bi NTL izdao račun prodavatelju uz rok plaćanja od 30 dana.

U tu svrhu stranka prilaže nacrt aneksa Ugovora kojim bi mijenjala navedene sporne odredbe Ugovora i predlaže rok od 30 dana za provođenje tih mjera, odnosno sklapanje aneksa Ugovora od primitka očitovanja AZTN-a o predloženim mjerama.

Vijeće je na sjednici broj 21/2018., održanoj 11. rujna 2018. jednoglasno ocijenilo kako predložene mjere nisu dostatne za uklanjanje nepoštenih trgovačkih praksi, slijedom čega se ispitni postupak imao nastaviti sukladno članku 18. stavku 5. ZNTP-a, radi razmatranja ostalih mogućih povreda ZNTP-a, koje AZTN na temelju Ugovora, očitovanja i dokumentacije analizira u ispitnom postupku i to sve elemente vezane uz predmetni Ugovor kao i njegovu provedbu, a posebice u odnosu na rokove plaćanja, akcijske prodaje te Liste osnovnog asortimana i Liste asortimana po zahtjevu dobavljača.

Naime, tom je prilikom ocijenjeno da se predloženim izmjenama sporne odredbe članka 4. stavka 2. i 4. Ugovora usklađuju sa ZNTP-om. Međutim, analizom Ugovora utvrđeno je kako isti sadrži odredbe koje nisu obuhvaćene indicijama za pokretanje upravnog postupka kao niti predloženim mjerama za otklanjanje nepoštenih trgovačkih praksi, a koje su nejasne u smislu da bi se mogle tumačiti i primjenjivati na način koji bi bio u suprotnosti sa ZNTP-om. Osim indicija koje su bile razlog za pokretanje upravnog postupka, bilo je potrebno utvrditi još i sam način provedbe Ugovora vezano uz poštivanje rokova plaćanja, način provođenja akcijskih prodaja, uvjete koji se odnose na odgovornost za nedostatke isporučene robe i ugovornu kaznu, zatim okolnosti koje se odnose na povrat robe i Liste asortimana slabijeg obrtaja, odnosno Liste asortimana prema zahtjevu dobavljača te otkaz Ugovora.

Slijedom opisane ocjene, AZTN je dostavio stranci Obavijest o neprihvatanju Prijedloga od 12. rujna 2018. i pojašnjenje odluke Vijeća od 21. rujna 2018. te je sukladno članku 18. stavku 5. ZNTP-a nastavljen ispitni postupak.

2.3. Nastavak ispitnog postupka

AZTN je uz pojašnjenje Odluke o neprihvatanju Prijedloga od 21. rujna 2018. zatražio dostavu dokumentacije i očitovanja u odnosu na članak 5., 6. i 9. Ugovora kao i Popis svih proizvoda dobavljača sa naznakama o trajanju proizvoda na popisu artikala koje NTL kupuje od F.V., odnosno naznaku za koje od artikala je ugovoren rok plaćanja od 30 dana, a za koje 60 dana, u smislu rokova plaćanja propisanih za svježe proizvode i ostale prehrambene proizvode prema odredbi članka 2. točke c) i d) ZNTP-a, u vezi s člankom 6. stavkom 1. točkom 3. i člankom 12. točkom 23. ZNTP-a, kojim odredbama se uređuju rokovi plaćanja za navedene proizvode.

Uz podnesak od 15. listopada 2018., stranka prilaže Aneks br. 1. sklopljen 16. kolovoza 2018. i Aneks br. 2 sklopljen 1. rujna 2018. te dokument pod nazivom Provedbeni propisi NTL d.o.o./218 - Kriterij obrtajnosti.

Aneksom br. 1. stranka je izmijenila ugovorne odredbe članka 4. stavka 2. i stavka 4. kako je detaljno pojašnjeno u točki 2.2. ovog rješenja.

U odnosu na članak 5. Ugovora stranka navodi kako se ne radi o količinskom rabatu nego o naknadi na koju NTL kao kupac, stječe pravo ukoliko od dobavljača kupi određenu količinu robe tijekom promatranog razdoblja. Nadalje, po isteku promatranog razdoblja izdaje se račun dobavljaču za iznos ugovorene naknade. Aneksom br. 2. Ugovora izmijenjen je članak 5., radi pojašnjenja odredbe članka, te se ugovara da ako se zadovolji parametar od minimalno [...], obračun će se izraditi do 15-og u idućem mjesecu za protekli mjesec.

U odnosu na članak 6. Ugovora, a vezano uz akcijsku prodaju robe, stranka pojašnjava kako se ugovorna odredba odnosi na obvezu dobavljača da kada svojevrijedno i jednostrano odluči robu prodavati po nižoj cijeni o tome obavijesti NTL kako bi mogao imati saznanja o tome da može kupovati robu po nižoj cijeni. Napominje kako svrha nije bila ograničavanje prava dobavljača da samostalno određuje cijene robe već samo da obavijesti NTL o pogodnostima kupnje robe po akcijskoj cijeni. Navodi da niža nabavna cijena rezultira i smanjenjem vlastite maloprodajne cijene istih proizvoda bez da se krše odredbe ZNTP-a o zabrani prodaje po cijenama nižim od nabavne. Ističe kako je logika svakog poduzetnika da se sa svojim konkurentima nadmeće kako snižavanjem cijena roba i usluga tako i kupnjom robe preko akcijskih cijena kako bi formirali nižu maloprodajnu cijenu prema svojim krajnjim potrošačima. Stranka navodi da akcije proizvoda dobavljača F.V. nisu provođene.

Stranka u svom očitovanju u odnosu na članak 9. Ugovora, u smislu kvalitete i odgovornosti za nedostatke robe, ističe da je predmet Ugovora kupoprodaja voća i povrća. Roba koja se smatra neispravnom se definira prema Pravilniku o tržišnim standardima za voće i povrće, Provedbenom Uredbom komisije o utvrđivanju detaljnih pravila za primjenu Uredbe Vijeća za sektore voća i povrća te prerađevina voća i povrća te Općim tržišnim standardima propisanim Provedbenom Uredbom Komisije. U pogledu roka u kojem NTL mora ispostaviti dobavljaču zahtjev za povlačenjem neispravne robe, stranka upućuje na odredbe Zakona o obveznim odnosima („Narodne Novine“, br. 35/05.,41/08., 125/11.,78/15., 29/18.; dalje: ZOO). O uočenim nedostacima obavještavaju dobavljača sukladno odredbama članka 403. stavka 1. i članka 404. stavka 1. ZOO-a. NTL mora o vidljivim nedostacima obavijestiti dobavljača bez odgađanja, a o skrivenim nedostacima odmah po otkrivanju nedostataka. U suprotnom, NTL gubi pravo zahtijevati od dobavljača preuzimanje neispravne robe. Iz razloga jasnije formulacije stranka navodi da će dodatno urediti članak 9. stavak 9. Ugovora.

Stranka u svom očitovanju u odnosu na članak 11. Ugovora, vezano uz obrtajnost proizvoda, navodi kako je formulacija koju su naveli u Ugovoru jasno napisana i da su jasno razgraničeni rastavnim veznikom „ili“ proizvodi koji se prvi put isporučuju kupcu od onih za koje prodavatelj izričito traži da ih kupac uvrsti u prodaju. Formulacija „potencijalno slab obrtaj“ odnosi se samo na proizvode koje NTL već ima u svojem asortimanu i ne presumira bilo izravnu ili neizravnu namjeru NTL-a da nametne dobavljaču nepoštenu trgovačku praksu. Želja je ukazati da proizvodi koji u jednom trenutku imaju slab obrtaj ne znači nužno da će imati i u predstojećem razdoblju. U kontekstu dinamičnosti i promjenama potražnje potrošača, proizvodi često imaju

sezonski karakter pa je riječ „potencijalno“ korištena kako bi se upravo na tu okolnost ukazalo. Stranka se očituje da NTL s dobavljačem F.V. uopće nije ugovorio Listu proizvoda slabe obrtajnosti te stoga NTL od tog dobavljača ne kupuje proizvode koje bi na temelju upozorenja mogao s osnove slabe obrtajnosti vratiti dobavljaču.

Stranka u svom očitovanju u odnosu na članak 13. Ugovora, vezano uz način raskida Ugovora, navodi kao je Ugovor u ovom dijelu sukladan odredbama ZOO-a pa je tako raskid moguć samo ako jedna od ugovornih strana krši svoje ugovorne obveze. Da bi raskid bio dopušten, potrebno je pisanim putem obavijestiti drugu stranu o propuštanjima ili kršenjima ugovornih odredaba. Ako nakon takve obavijesti, minimalno niti nakon 15 dana, druga strana ne prestane sa opisanim radnjama, moguće je raskinuti Ugovor pisanim putem uz valjano obrazloženje. Stranka predlaže, radi izbjegavanja daljnjih nejasnoća, sklopiti aneks Ugovora kojim će jasnije odrediti postojeću odredbu Ugovora.

Sukladno traženju AZTN-a, stranka je dostavila cjenik dobavljača na kojem je naznačen rok plaćanja za svaki pojedini artikl u kontekstu radi li se o svježem proizvodu u smislu ZNTP-a. Za sve proizvode ugovoren je rok plaćanja od 30 dana.

Podneskom od 15. studenog 2018. stranka dostavlja Aneks br. 3. Ugovora sklopljen 2. studenog 2018. kojim mijenja članak 4. stavak 4., članak 6. stavak 1. članak 9. stavak 9. članak 11. stavak 2. članak 13. stavak 3. koji je prema navodima stranke sklopljen radi jasnijeg tumačenja odredbi Ugovora koji je aneksom uredila na način pojašnjen podneskom od 15. listopada 2018.

2.4. Usmena rasprava

Na temelju odredbi članka 13. te članka 14. alineje 2. ZNTP-a, a u vezi s odredbama članka 54. i članka 62. ZUP-a, održana je usmena rasprava 22. studenog 2018. Na usmenoj raspravi od strane stranke nazočili su opunomoćenik stranke, odvjetnik M.S. iz Zajedničkog odvjetničkog ureda iz Z., K. G., direktorica nabave NTL-a prema punomoći za zastupanje u ovom upravnom postupku. Na usmenu raspravu nije pristupio uredno pozvan svjedok I. J., direktor F.V. koji je svoj izostanak opravdao. Iz tog razloga rasprava nije održana. Iduća usmena rasprava je održana 19. ožujka 2019., na kojoj su od strane stranke bili prisutni opunomoćenik stranke, odvjetnik M. S. iz Zajedničkog odvjetničkog ureda iz Z. i K. G., direktorica nabave NTL-a. U svojstvu svjedoka nazočio je I. J., direktor F. V.

Na usmenoj raspravi svjedok je u bitnome iskazao da je upoznat za Ugovorom kao i Aneksima Ugovora br. 1, br. 2, i br. 3. te da je na njima njegov potpis. Izjavljuje da osnovni rabat iz članka 4. nikada nije ugovaran niti odobren kao niti cassa sconto koji nije bio naknadno ugovaran niti konzumiran. U odnosu na parametre na temelju kojih je određena količina kupljene robe od strane NTL-a koja bi bila uvjet za odobrenje količinskog bonusa iskazuje da mu je bilo u interesu da NTL kupi što više njegove robe. Iskazuje da akcija koje bi tražile akcijski rabat od strane dobavljača nije bilo. Što se tiče članka 9. Ugovora, koji se odnosi na kvalitetu i odgovornost za nedostatke proizvoda svjedok iskazuje da upozorenja NTL-a s te osnove nije bilo kao niti povrata robe. Nadalje iskazuje da nije bilo vraćanja robe iz razloga što se roba slabije prodavala ili joj je istekao rok trajanja te da Liste proizvoda slabijeg obrtaja temeljem kojih bi kupac mogao vratiti robu nisu sastavljane. U odnosu na članak 11. stavak 3. Ugovora koji uređuje promotivne aktivnosti, svjedok izjavljuje da takvih aktivnosti nije bilo.

Na usmenoj raspravi saslušana je stranka koja u odnosu na način određivanja količine kupljene robe za [...] očituje da je količina ugovorena prema iskustvu iz prijašnjih godina, da se radi o sezonski osjetljivoj robi te da se u ovisnosti o tržišnoj ponudi/potražnji zajednički odredila [...]. Navodi da se radi o tjednim isporukama robe te da se svi računi plaćaju u rokovima. Stranka se očituje da dodatno nema što iskazati te da nema daljnjih dokaznih prijedloga.

2.5. Nastavak ispitnog postupka nakon usmene rasprave

Nakon usmene rasprave stranka je dostavila podnesak od 2. travnja 2019. kojim pojašnjava količinski "bonus", nastavno na usmenu raspravu od 19. ožujka 2019. u pogledu načina utvrđenja minimalne količine robe koju NTL mora kupiti od dobavljača F.V. kako bi stekao pravo na naknadu od [...] vrijednosti kupljene robe.

Što se tiče ostvarenih količina po mjesecima, stranka ističe da je od 1. siječnja 2018. do dana sklapanja Ugovora, odnosno do 12. ožujka 2018. NTL od F.V. kupio 0,00 kg robe. Razlog je prije svega taj što u tom razdoblju dobavljač nije imao robu koja bi svojom kvalitetom i cijenom bila podobna za daljnju prodaju u NTL-ovoj maloprodajnoj mreži.

Stranka naglašava da ponuda robe F.V. iznimno varira od mjeseca do mjeseca, širinom asortimana, količinom i kvalitetom. Ukazuje na sezonsku prirodu robe i na činjenicu da se ponekad mogu otkupiti velike količine robe od tog dobavljača dok u pojedinim razdobljima tek zanemarive količine. Stranka ističe kako je u takvim okolnostima kod pregovora oko ciljanog prometa robe, čak i ostvarenje količine od [...] robe do 31. prosinca 2018. bilo upitno. Imajući u vidu navedene okolnosti, između kupca i prodavatelja usuglašena je količina od [...] robe koju NTL mora kupiti od F. V. ne bi li NTL stekao pravo na količinsku naknadu u iznosu od [...].

Stranka dostavlja tablicu iz koje je vidljiva nestalnost količina robe koju NTL kupuje od dobavljača, odnosno nestalnost ponude F. V.

Stranka se očituje kako je naknadu za ostvarenje količine temeljem članka 5. Ugovora fakturirala dobavljaču na mjesečnoj razini, ali počevši tek od travnja 2018. nakon što je NTL ostvario ciljanu količinu.

Uz očitovanje, stranka dostavlja i račune za fakturiranu naknadu po osnovi količinske naknade i to račune pod brojevima:

- 214/904/9910 od 30. travnja 2018. na iznos od [...] kuna
- 299/904/9910 od 31. svibnja 2018. na iznos od [...] kuna
- 395/904/9910 od 30. lipnja 2018. na iznos od [...] kuna
- 450/904/9910 od 31. srpnja 2018. na iznos od [...] kuna
- 620/904/9910 od 31. kolovoza 2018. na iznos od [...] kuna.

3. Utvrđenja AZTN-a

3.1. *Bitni sastojci ugovora*

Jedna od indicija za pokretanje ovog upravnog postupka bila je ta što je prilikom dostave ugovorne dokumentacije nedostajao Popis ugovorenih artikala koji su predmet kupoprodaje uključujući i Cjenik. Nakon što je stranka dostavila cjelokupnu ugovornu dokumentaciju AZTN je utvrdio da Ugovor s popratnom dokumentacijom ispunjava sve uvjete propisane ZNTP-om koji se odnose na oblik i obvezni sadržaj ugovora dobavljača i trgovca te da nije došlo do povrede članka 6. u vezi s člankom 4. ZNTP-a u odnosu na oblik i obvezni sadržaj ugovora.

3.2. *Osnovni rabat i cassa sconto*

Stranka je nejasne odredbe članka 4. stavka 2. i stavka 4. Ugovora tijekom ispitnog postupka, koje su predstavljale dio indicija za pokretanje upravnog postupka pojasnila u svom očitovanju od 16. srpnja 2018. U svrhu izbjegavanja bilo kakvih nejasnoća u vezi s tumačenjem odredbi ugovora koje se odnose na osnovni rabat i cassa sconto, stranka je s dobavljačem 16. kolovoza sklopila Aneks br.1., a 1. rujna 2018. Aneks br.2.

Aneksom br.1. stranka je izmijenila ugovorne odredbe članka 4. stavka 2. i stavka 4., a Aneksom br.2 još dodatno razradila članak 4. stavak 4. koji se odnosi na cassa sconto. U aneksima navedenom formulacijom članka 4. stavka 2. i stavka 4. otklanjanju se bilo kakve

dvojbe oko tumačenja tih ugovornih odredbi. U ispitnom postupku je također utvrđeno da osnovni rabat niti *cassa sconto* u ovom poslovnom odnosu nisu primjenjivani. S obzirom na navedeno AZTN je utvrdio da do povrede članka 7. stavka 2. i 3. ZNTP-a nije došlo.

3.3. Količinska naknada - ugovoreni bonus

U odnosu na članak 5. Ugovora bilo je potrebno ispitati odnosi li se iznos od [...] bonusa na količinski rabat ili na količinsku naknadu. U Ugovoru je navedeno da se količinski bonus odobrava za ostvareni nabavni promet te se obračunava mjesečno na temelju ostvarenog mjesečnog prometa po neto nabavnim cijenama. Kupac po završetku obračunskog razdoblja od mjesec dana izdaje prodavatelju račun na iznos koji odgovara količinskom bonusu uz rok plaćanja od 30 dana. Također je ugovoreno da se u odnosu na ciljani godišnji promet obračun bonusa ima napraviti najkasnije do 15. siječnja iduće godine za proteklu godinu.

U svom očitovanju od 15. listopada 2018. stranka navodi da se ovom ugovornom odredbom regulirala količinska naknada koja se obračunava mjesečno na temelju ostvarenog nabavnog prometa. S obzirom na to da je članak 5. Ugovora bilo moguće tumačiti kao količinski bonus (rabat) koji se ne može obračunavati na kraju mjeseca nego se obračunava za svaku pojedinu isporuku naručenih dobara, odnosno takav rabat mora biti iskazan na svakom pojedinom računu dobavljača i to ako se zadovolji ugovorena količina kupljene robe, stranka je pojasnila ugovornu odredbu i njenu primjenu. Riječ je o količinskoj naknadi koja se obračunava mjesečno. Navodi stranke su u suglasju sa računima navedenim u točki 2.5. ovoga rješenja. Dakle, riječ je o naknadi za koju nakon ugovorene kvote kupljene robe trgovac izdaje račun dobavljaču na postotni iznos ugovorene naknade. Stranka je s dobavljačem sklopila Aneks br. 2 Ugovora kojim detaljno pojašnjava način provedbe ove ugovorne odredbe. Uvidom u sklopljeni Aneks br. 2. AZTN je utvrdio da je riječ o naknadi na koju NTL kao kupac stječe pravo ako od dobavljača kupi minimalno [...] količinskog prometa u svakom mjesecu. U tom slučaju se naknada obračunava u onom mjesecu u kojem je ukupni promet prešao [...] te se obračunava naknada od [...] vrijednosti kupljene robe, a obračun se vrši do 15-og u idućem mjesecu za protekli mjesec. NTL kao kupac, posebnim računom naplaćuje dobavljaču naknadu za uslugu trgovca, a koja se očituje u stvarnom i mjerljivom učinku trgovca kako to propisuje članak 7. stavak 3. ZNTP-a. Količinska naknada se jasno i transparentno iskazuje na računu trgovca za usluge koje su mjerljive. Mjerljiv je učinak ukoliko kupac kupi robu koja je ugovorena kao minimalna količina utoliko bi stekao pravo na količinsku naknadu te kupac u skladu s time izdaje račun dobavljaču.

Analizom dostavljenih računa i podataka utvrđeno je da kada je iznos količine kupljene robe prešao [...] količinska naknada obračunavana je u iznosu od [...] vrijednosti kupljene robe za svaki mjesec. U ožujku 2018. količina kupljene robe je iznosila [...] pa se količinska naknada nije obračunavala. U travnju je količina kupljene robe iznosila [...] pa se uzimala vrijednost tog mjeseca i radila kalkulacija za taj mjesec. [...] od [...] kuna, kolika je vrijednost kupljene robe u travnju 2018., iznosi [...] kuna neto. Na taj iznos se dodaje PDV od 25% te se dobiva konačan iznos od [...] kuna. Na taj način se obavljao obračun za sve mjesece. Kako je stranka dostavila račune zaključno sa kolovozom 2018., AZTN je izvršio analizu te utvrdio obračune po mjesecima za:

Travanj 2018. u iznosu od [...], što zajedno iznosi [...] kuna
Svibanj 2018. u iznosu od [...], što zajedno iznosi [...] kuna
Lipanj 2018. u iznosu od [...], što zajedno iznosi [...] kuna
Srpanj 2018. u iznosu od [...], što zajedno iznosi [...] kuna
Kolovoz 2018. u iznosu od [...], što zajedno iznosi [...] kuna.

AZTN je utvrdio da dostavljena tablica obračuna stranke i dostavljeni računi korespondiraju sa očitovanjem stranke te sukladno tome ocijenio da u konkretnom slučaju nije riječ o povredi članka 7. ZNTP-a.

3.4. Akcijske prodaje

AZTN je prihvatio pojašnjenja stranke iz očitovanja od 15. listopada 2018. u odnosu na članak 6. stavak 1. Ugovora u kojem očitovanju stranka navodi da se ugovorna odredba odnosi na obvezu dobavljača da kada odluči robu prodavati po nižoj cijeni o tome obavijesti NTL kako bi mogao imati saznanja o tome da može kupovati robu po nižoj cijeni. Riječ je o obavijesti dobavljača NTL-u o pogodnostima kupnje robe po akcijskoj cijeni. U ispitnom postupku utvrđeno je da se akcijske prodaje proizvoda dobavljača nisu u promatranom razdoblju provodile. Radi izbjegavanja moguće pogrešne interpretacije članka 6. stavka 1. Ugovora stranka je 2. studenog 2018. sklopila Aneks br. 3. kojim je određeno da će prodavatelj pisanim putem ponuditi kupcu provođenje akcijske prodaje robe uz naznake koji akcijski rabat je voljan odobriti, maksimalnu količinu robe na koju će se akcijski rabat primijeniti, način oglašavanja akcije, moguće pogodnosti za krajnjeg potrošača kao i druge podatke koje smatra relevantnim te se prodavatelj obvezuje na računu za artikle na koje se odnosi akcijska prodaja jasno specificirati akcijski rabat u smislu članka 7. stavka 2. ZNTP-a. Također je ugovoreno da NTL nema pravo na naknadu za provođenje akcije niti ima pravo na naknadu za dostavu podataka o prodaji proizvoda na akciji za vrijeme trajanja akcije.

Slijedom iznesenog AZTN je utvrdio da u poslovnom odnosu NTL-a i F. V. nije došlo do povrede opisane u članku 12. točki 20. ZNTP-a.

3.5. Rokovi plaćanja

Iz dokumentacije koju je stranka dostavila tijekom ispitnog postupka (knjigovodstvena kartica partnera za razdoblje knjiženja od 1. travnja 2018. do 30. lipnja 2018., račun otpremnica 702/1/3, Potvrda – nalog za nacionalno plaćanje, IZS- specifikacija zatvorenih stavki) AZTN je utvrdio da su plaćanja izvršena u rokovima plaćanja sukladno ZNTP-u. Prvi račun dobavljača izdan NTL-u nakon 1. travnja 2018. pod brojem 702/1/3 je evidentiran na dostavljenoj knjigovodstvenoj kartici partnera na kojoj su vidljivi datumi knjiženja, nastanka i dospijeća obveze. Izvršeno promatrano plaćanje u roku vidljivo je iz Potvrde o plaćanju i IZS (specifikacija zatvorenih stavaka) te je na temelju navedenoga vidljivo da su plaćanja izvršena u Ugovorom utvrđenim i ZNTP-om određenim rokovima. Naime, kao što se vidi iz Potvrde o plaćanju, 11. svibnja 2018. plaćeno je ukupno [...] kuna, a predmetnim plaćanjem plaćeno je više računa.

U Ugovoru su člankom 4. stavkom 1. rokovi plaćanja određeni sukladno članku 6. stavku 1. točki 3. ZNTP-a, a plaćanja su u promatranom razdoblju izvršenja unutar sukladno ZNTP-u ugovorenih rokova. 15. listopada 2018. NTL je dostavio Cjenik dobavljača sa naznačenim rokovima plaćanja za svaki pojedini artikl. S obzirom na to da se radi o svježim proizvodima, za sve proizvode je naznačen rok plaćanja od 30 dana. AZTN je utvrdio da u je pogledu rokova plaćanja prilikom ugovaranja NTL postupio sukladno članku 6. stavku 1. točki 3. ZNTP-a, te da u provedbi Ugovora nije bilo prekoračenja rokova plaćanja te da do povrede opisane člankom 12. točke 23. nije došlo.

3.6. Odgovornost za nedostatke i ugovorna kazna

U članku 9. koji se odnosi na kvalitetu i odgovornost za nedostatke bilo je potrebno pojasniti što se i pod kojim uvjetima u predmetnom Ugovoru smatra neispravnom robom, s obzirom na to da je prema Ugovoru robu prodavatelj obavezan na zahtjev kupca povući o svom trošku te od kada i do kada zahtjev za preuzimanje robe kupac može uputiti prodavatelju.

Stranka je u podnesku detaljno opisanom u točki 2.3. ovoga rješenja dostavila sva potrebna objašnjenja i time otklonila potencijalne nejasnoće vezane uz članak 9. stavak 9. Ugovora. Radi izbjegavanja nejasnoća Aneksom br. 3. izmijenjen članak 9. stavak 9. Ugovora na način da ako roba ne udovoljava zakonskim i podzakonskim uvjetima, proizvođačkim specifikacijama koje je dobavljač prethodno predao NTL-u ili drugim uvjetima ugovorenim

člankom 9. Ugovora prodavatelj je na pisani zahtjev kupca dužan o vlastitom trošku povući takvu robu. U svom zahtjevu kupac je dužan naznačiti u čemu se točno ogleda neispravnost robe te zahtjev za povlačenjem dati odmah po primitku robe, ako je riječ o vidljivim nedostacima, a ako su u pitanju skriveni nedostaci, odmah po njihovu otkrivanju.

AZTN je ispitivao ovu ugovornu odredbu, odnosno njenu primjenu iz razloga što je člankom 7. Ugovora predviđena ugovorna kazna za neisporuku točno specificiranog proizvoda koji je NTL naručio te je stoga bilo potrebno utvrditi koji su to uvjeti koju obvezuju dobavljača da osim povlačenja robe bude izložen i plaćanju ugovorne kazne. Također je utvrđeno da zahtjeva NTL-a prema dobavljaču s ove osnove u promatranom razdoblju nije bilo.

S obzirom na izneseno AZTN je ocijenio da u ovom ugovornom odnosu, a u vezi članka 7. i 9. Ugovora nije riječ o povredi članka 4. stavka 5. ZNTP-a.

3.7. Povrat robe i Liste asortimana slabijeg obrtaja, odnosno Liste asortimana prema zahtjevu dobavljača

U članku 11. stavku 2. Ugovora formulaciju „potencijalno slab obrtaj“ bilo je potrebno pojasniti s obzirom na to da bi kategorizacija proizvoda koja bi se smatrala slabo obrtajnom morala imati ekonomski i objektivno opravdanu podlogu.

Stranka je u svom očitovanju od 15. listopada 2018. u odnosu na članak 11. stavak 2. Ugovora detaljno pojasnila intenciju stranaka prilikom ugovaranja, a kako je navedeno u točki 2.3. ovog rješenja. Aneksom broj 3. radi otklanjanja bilo kakvih nejasnoća u pogledu navedene ugovorne odredbe stranka je izmijenila formulaciju navedenog članka na način da mogućnost povrata robe prodavatelju u slučaju nezadovoljavajuće prodaje predviđa u situaciji kada se prvi put isporučuje kupcu ili u slučaju da je riječ o proizvodima za koje prodavatelj izričito traži da ih kupac uvrsti u prodajni asortiman iako je kupac upozorio prodavatelja pisanim putem na slab obrtaj takvih proizvoda uslijed čega bi moglo doći do isteka roka trajanja tih proizvoda.

Stranka je dostavila i dokument pod nazivom „Provedbeni propisi NTL d.o.o.1/218 - Kriterij obrtajnosti“ prema kojem određuje na koji način NTL određuje slabu obrtajnost proizvoda.

U ispitnom postupku je utvrđeno da NTL dobavljačem F. V. nije ugovorio listu proizvoda slabe obrtajnosti te NTL od tog dobavljača ne kupuje proizvode koje, bi na temelju upozorenja mogao po toj osnovi vratiti dobavljaču. Također je utvrđeno da do vraćanja robe s osnove slabe obrtajnosti nije došlo.

AZTN je uzimajući u obzir utvrđene činjenice ocijenio da do povrede iz članka 12. točke 3. ZNTP-a nije došlo.

3.8. Raskid ugovora

U odnosu na članak 13. stavak 3. Ugovora, a vezano uz način raskida Ugovora, stranka je u podnesku od 15. listopada 2018. pojasnila ovu ugovornu odredbu kako je navedeno u točki 2.3. ovoga rješenja. Radi izbjegavanja nejasnoća stranka je u Aneksu br. 3. uredila ovu odredbu ugovora na način da ako dođe do kršenja odredbi Ugovora, strana vjerna ugovoru dužna je pisanim putem upozoriti drugu ugovornu stranu na uočeno kršenje, zahtijevati ispunjenje obveza iz Ugovora uz rok koji ne može biti kraći od 15 dana, a ako niti po isteku tog roka druga strana ne postupi prema upozorenju, strana koja je upozorenje uputila može raskinuti ugovor jednostranom izjavom o raskidu uz pisano obrazloženje razloga raskida.

S obzirom na to da je ovdje bila riječ samo o nejasnoj, a ne pogrešnoj formulaciji odredbe ugovora, koju je stranka aneksom jasnije odredila, AZTN je ocijenio da se ne radi o povredi članka 9. u vezi sa člankom 4. stavkom 2. točke 4. ZNTP-a.

4. Odluka Vijeća

Vijeće je u skladu s ovlaštenjima iz članka 13. stavka 2. ZNTP-a, na svojoj sjednici 49/2020, održanoj 3. prosinca 2020., utvrdilo da nema zakonskih pretpostavki za daljnje vođenje predmetnog postupka budući da u postupku nisu utvrđeni dokazi koji bi potvrdili indicije za

pokretanje upravnog postupka te dokazi kojima bi se utvrdile ostale moguće povrede ZNTP-a koje je AZTN ispitivao u ovom upravnom postupku. Detaljno obrazloženje razloga ovakve odluke Vijeća navedeno je u točki 3. obrazloženja ovoga rješenja. Stoga je AZTN na temelju odluke Vijeća u skladu s člankom 20. stavkom 1. podstavkom 5. ZNTP-a, donio odluku o obustavi ovog upravnog postupka, odnosno riješio kao u točki 1. izreke ovoga rješenja.

5. Objava rješenja na mrežnoj stranici AZTN-a

U skladu s odredbama članka 22. ZNTP-a, ovo rješenje će biti objavljeno na mrežnoj stranici AZTN-a, pri čemu će poslovne tajne sadržane u tom rješenju biti izuzete od javne objave.

Odredbom članka 1. točke p) ZNTP-a, poslovne tajne definirane su kao poslovne informacije određene općim propisom o zaštiti tržišnog natjecanja pa se slijedno tome primjenjuje odredba članka 53. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja („Narodne novine“, br. 79/09., 80/13.).

Slijedom iznesenoga, riješeno je kao u točki 2. izreke ovoga rješenja.

Uputa o pravnom lijeku

Protiv ovog rješenja žalba nije dopuštena, ali nezadovoljna stranka može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom u roku od 30 dana od dana primitka rješenja (članak 20. stavak 3. i 6. ZNTP-a).

Predsjednik Vijeća za
zaštitu tržišnog natjecanja

Mladen Cerovac, mag. iur.

Dostaviti:

- Narodni trgovački lanac d.o.o., 10360 Sesvete, Soblinec, Soblinečka 55, putem Zajednički odvjetnički iz Z., preporučenom poštom s povratnicom
- pismohrana, ovdje